

dedikleri görülmüştür. Diğer taraftan öğretmenin bulunduğu oyun ortamlarının bazı çocuklar tarafından oyun, bazıları tarafından çalışma olarak algılandıkları belirlenmiştir.

Gül (2006), anasınıfına devam eden düşük sosyoekonomik düzeydeki 61-72 aylık çocuklara sembolik oyun eğitiminin genel gelişim durumlarına etkisini incelemek amacıyla bir çalışma yapmıştır. Araştırmaya 61-72 aylık, 12 kontrol 12 deney olmak üzere toplam 24 çocuk katılmıştır. 8 hafta süresince kontrol grubuna normal müfredat uygulanırken, deney grubuna sembolik oyun eğitimi verilmiştir. Ön test ve son test olarak Gazi Erken Çocukluk Davranış Anketi (GEÇDA) uygulanmıştır. Sonuçta, alt sosyoekonomik düzeyden gelen çocuklara sembolik oyun eğitimi verildiğinde psikomotor gelişim alanında eğitim öncesi eğitim sonrasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bilişsel gelişim alanında sembolik oyun eğitimi verildiğinde ön test ve son test arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Dil gelişiminde sembolik oyun eğitimi alan çocukların puanlarının arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Karaman (2009), okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 5-6 yaş gurubu çocukların bilişsel üslupları ve oyun davranışları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmada yer alan değişkenler; bilişsel üslup (alana bağımlı / alandan bağımsız), oyun çeşitleri ve çocukların her oyun çeşidinde gösterdikleri oyun davranışlarıdır. Araştırma 19'u kız, 11'i erkek toplam 30 çocukla yapılmıştır. Her bir çocuk serbest oyun saatinde günde on dakika olmak üzere beş gün boyunca gözlenmiştir. Araştırmada Oyun Gözlem Formu ve Bilişsel Üslup Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, oyun seçiminde bilişsel üslubun belirleyici bir etkisi olmadığını göstermiştir. Ancak çocukların yaş düzeylerinin, oynadıkları oyun türünü etkilediği ve 5-6 yaş çocuklarının daha çok dramatik oyunu tercih ettikleri belirlenmiştir.

BÖLÜM III

3.1.YÖNTEM

3.1.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma; genel tarama modellerindedir. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinden yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2005).

3.1.2.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini; 2012-2013 eğitim öğretim yılında Karaman İli'nde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokulları, ilköğretim bünyesindeki anasınıfları, özel kreş ve anaokullarına devam eden 36-72 aylık çocuklar oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise bu okullarda öğrenim gören ve yansız atama ile seçilmiş 36-72 aylık 478 çocuk oluşturmaktadır.

Çalışma grubunda yer alan çocukların demografik değişkenlere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

Tablo 1. Çocukların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	n	%
Erkek	257	53.8
Kız	221	46.2
Toplam	478	100

Tablo 1 incelendiğinde, çalışma grubunu oluşturan çocukların %53.8 (n=257)'ini erkek, %46.2 (n=221)'ini kız çocukları oluşturmuştur. Çocukların cinsiyetlerine göre dengeli bir dağılım gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 2. Çocukların Yaşlara Göre Dağılımları

Yaş	n	%
36-48 ay	172	36.0
48-60 ay	130	27.2
60-72 ay	176	36.8
Toplam	478	100

Tablo 2 incelendiğinde, çalışma grubunu oluşturan çocukların %36.0 (n=172)'ını 36-48 aylık çocuklar, %27.2 (n=130)' sini 48-60 aylık çocuklar, %36.8 (n=176)'ini ise 60-72 aylık çocuklar oluşturmaktadır.

Tablo 3. Çocukların Devam Ettikleri Kurumlara Göre Dağılımları

Kurum	n	%
Anaokulu	275	57.5
Anasınıfı	203	42.5
Toplam	478	100

Tablo 3 incelendiğinde, çalışma grubunu oluşturan çocukların %57.5 (n=275)'inin anaokuluna, %42.5 (n=203)'inin ise anasınıfına devam ettikleri görülmektedir. Çocukların devam ettikleri okul öncesi eğitim kurumuna göre dengeli bir dağılım gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 4. Çocukların Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Ettikleri Süreye Göre Dağılımları

Kurum	n	%
Devam Süresi (yıl)		
1 yıl	386	80.2
2 yıl ve üzeri	92	19.8
Toplam	478	100

Tablo 4 incelendiğinde çalışma grubunu oluşturan çocukların %80.2 (n=386)'si 1 yıl süreyle, %19.2 (n=92)'si ise 2 yıl ve daha fazla süreli bir okul öncesi eğitim

kurumuna devam ettikleri görülmektedir. Çocukların çoğunluğunun 1 yıl süreyle bir okul öncesi eğitim kurumuna devam ettiği görülmektedir.

Tablo 5. Çocukların Anne Eğitim Düzeyleri Dağılımı

Eğitim düzeyleri	n	%
İlköğretim	209	43.7
Lise	116	24.3
Yüksek okul	153	32.0
Toplam	478	100

Tablo 5 incelendiğinde, çalışma grubunu oluşturan çocukların annelerinin %43.7 (n=209)'sinin ilköğretim mezunu, %24.3 (n=116)'ünün lise mezunu ve %32.0 (n=153)'sinin yüksek okul mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Çocukların Baba Eğitim Düzeyleri Dağılımı

Eğitim düzeyleri	n	%
İlköğretim	138	28.9
Lise	139	29.0
Yüksek okul	201	42.1
Toplam	478	100

Tablo 6 incelendiğinde, çalışma grubunu oluşturan çocukların babalarının %28.9 (n=138)'unun ilköğretim mezunu, %29.1 (n=139)'inin lise mezunu ve %42.1 (n=201)'inin yüksek okul mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Çocukların Kardeş Sayılarının Dağılımları

Kardeş Sayısı	n	%
0	41	8.6
1	159	33.3
2	213	44.5
3 ve üzeri	65	13.6
Toplam	478	100

Tablo 7 incelendiğinde, araştırmaya dahil olan çocukların %8.6 (n=41)'sının kardeşi olmadığı, %33.3 (n=159)'ünün 1 kardeşi olduğu, %44.6 (n=213)'sının 2 kardeşi olduğu, %13.6 (n=65)'sının ise 3 ve daha fazla kardeşi olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Çocukların Doğum Sırasına Göre Dağılımları

Doğum sırası	n	%
1	291	60.9
2	135	28.2
3 ve üzeri	52	10.9
Toplam	478	100

Tablo 8 incelendiğinde, çocukların %60.9 (n=291)'unun 1. çocuk olduğu, %28.2 (n=135)'sinin 2. çocuk olduğu, %10.9 (n=52)'unun ise 3. çocuk olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Çocukların Ailelerinin Gelir Düzeylerine Göre Dağılımları

Gelir düzeyi	n	%
0-1000	141	29.5
1000-2000	137	28.7
2000-Üstü	200	41.8
Toplam	478	100

Tablo 9 incelendiğinde, çocukların ailelerinin %29.5 (n=141)'inin 0-1000TL arası gelire sahip olduğu, %28.7 (n=137)'sinin 1000-2000TL arası gelire sahip olduğu, %41.8 (n=200)'inin ise 2000TL ve üzeri gelire sahip olduğu görülmektedir.

3.1.3. Veri Toplama Aracı

3.1.3.1. Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği

Saracho (1984) tarafından geliştirilen Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği, dört alt boyut ve toplam 16 adet 5'li likert tipi maddeden oluşmaktadır. Ölçek alt boyutları; fiziksel oyun, blok oyunları, manipülatif oyun ve dramatik oyundur.

Her bir alt boyutta 4'er likert tipi soru yer almaktadır. Test maddeleri oluşturulurken gerekli literatür taraması yapılmış, çocuklarla ve Head Start sınıflarında, gündüz bakım merkezlerinde, anaokullarında ve üniversite erken çocukluk eğitimi merkezlerinde görev yapan 4 erken çocukluk dönemi öğretmeni ve 4 erken çocukluk dönemi uzmanı ile görüşmeler yapılmış ayrıca erken çocukluk dönemi sınıflarında 3, 4 ve 5 yaş grubu çocuklar gözlemlenmiştir. Testin eş zaman geçerliği çalışmasında Perten'in oyun dönemleri tanımları ile ODD Ölçeği arasındaki ilişki incelenmiştir. 6 gözlemci tarafından yapılan incelemede testler arasındaki korelasyon .93 ile .96 arasında değişiklik göstermiştir. Testin iç tutarlık güvenilirlik hesaplamasında cronbach-alpha katsayısı kullanılmıştır. Testin cronbach-alpha katsayısı dört alt boyutta .87 ile .95 arasında değişiklik göstermektedir. Testin geçerliğinin bir diğer göstergesinin sınanması amacıyla testi yarılama tekniği kullanılmıştır. Testin iki eşit yarısı arasındaki korelasyon Spearman-Brown formülü ile analiz edilmiştir ve iki yarı arasındaki korelasyon .93 olarak hesaplanmıştır. Gözlemciler arasındaki korelasyonun hesaplanması amacıyla 3 gözlemci tarafından 1 erkek ve bir kız çocuk serbest oyun zamanında gözlenmiştir. Gözlemciler arasındaki korelasyon katsayısı .92 ile .96 arasında farklılık göstermiştir (Saracho, 1984).

Ölçeğin Türkçeye uyarlanması ve geçerlik güvenilirlik katsayılarıyla ilgili bilgi bulgular başlığı altında yer almaktadır.

3.1.4.Verilerin Toplanması Ve Analizi

3.1.4.1.Verilerin Toplanması

Veriler, araştırmaya dahil edilen okul öncesi dönem çocuklarının öğretmenlerine verilen ve her bir çocuk için ayrı ayrı doldurulması istenen Oyun Davranışları Değerlendirme ölçeği ile toplanmıştır. Ölçekler öğretmenlere verilmeden önce ayrıntılı bir şekilde tanıtılmış ve ölçekleri doldurmaları için öğretmenlere yeterli süre tanınmıştır.

3.1.4.2.Verilerin Analizi

Araştırmanın verilerini analiz etmek için SPSS 19 (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paket Programı) kullanılmıştır. Veriler arasında cinsiyet değişkenine göre fark olup olmadığı t testi, yaş değişkenine göre fark olup olmadığı ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile test edilmiştir.

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin güvenirliği, iç tutarlılık ve testin aralıklı tekrarı ölçütlerine göre incelenmiştir. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin geçerlik çalışmaları iki ölçüt kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bunlar içerik (muhteva) ve yapı geçerliğidir.

BÖLÜM IV

4.BULGULAR

Bu bölümde araştırma bulguları yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçları doğrultusunda verilmiştir.

1- Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği 36-72 aylık çocuklar için güvenilir midir?

Saracho (1984) tarafından geliştirilen “Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği” dört alt ölçek (Fiziksel Oyun, Blok Oyun, Manipülatif Oyun ve Dramatik Oyun) ve 16 maddeden oluşmaktadır. Her alt ölçekteki aynı temalı maddelerin bir araya getirilmesiyle dört farklı alt ölçek (Oyun Oynama Sıklığı, Oyunda Fikirleri İfade Etme, Oyuna Sosyal Katılım ve Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme) daha meydana gelmektedir. Dolayısıyla Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği’nden sekizi alt ölçek biri de toplam test puanı olmak üzere dokuz farklı puan elde edilebilmektedir. Ölçek beşli likert tipi ölçek olduğu için toplam test için alınabilecek en yüksek puan 80, en düşük puan ise 16 dır. Her bir alt ölçekten ise alınabilecek en yüksek puan 20, en düşük puan ise 4 dür. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin güvenilirliği, iç tutarlılık ve testin aralıklı tekrarı ölçütlerine göre incelenmiştir.

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçek maddelerinin iç tutarlılık güvenilirliği Cronbach Alfa yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Toplam ölçek ve alt testleri için güvenilirlik katsayıları tablo 1’de verilmiştir. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin testin aralıklı tekrarı güvenilirlik ölçütü test tekrar test metodu kullanılarak test edildi. Bu amaçla yaşları 36 ay ile 72 ay arasında değişen 60 çocuk 3 haftalık ara ile iki defa test edildi. Ölçümler arası korelasyon Pearson Korelasyon Katsayısı ile analiz edilmiştir. Her bir test puanı için korelasyon katsayıları tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 10. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerine İlişkin Güvenirlik Katsayıları

Testler	Cronbach Alfa	Test Tekrar Test Korelasyonu ²
Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği Toplamı	.85	.86
Fiziksel Oyun	.66	.79
Blok Oyun	.71	.81
Manipülatif Oyun	.61	.84
Dramatik Oyun	.65	.85
Oyun Oynama Sıklığı	.70	.83
Oyunda Fikirleri İfade Etme	.78	.85
Oyuna Sosyal Katılım	.81	.84
Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme	.85	.86

1: n=478, 2: n=60

*Korelasyon .001 düzeyinde önemlidir.

Tablo 10'den Cronbach Alfa güvenirlilik katsayıları incelendiğinde; katsayıların .61 ile .85 arasında değiştiği görülmektedir. Alfa katsayısının bulunabileceği aralıklar ve buna bağlı olarak da ölçeğin güvenirlilik durumu aşağıda verilmiştir. Buna göre;

- 0.00 – 0.40 ise ölçek güvenilir değildir,
- 0.40 – 0.60 ise ölçek düşük güvenilirliktedir,
- 0.60 – 0.80 ise ölçek oldukça güvenilirlidir,
- 0.80 – 1.00 ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir.

Nitekim alfa katsayısının .60 ile 1 arasında olması anketin güvenilir olduğunu göstermektedir (Özdamar, 2009; Kalaycı, 2010; Alpar, 2010). Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin güvenilir olduğu düşünülebilir.

Tablo 10 incelendiğinde test tekrar test güvenirliliği için yapılan tüm ölçümler arası korelasyon değerlerinin .79 ve üzeri olduğu görülmektedir. Elde edilen korelasyon katsayıları, Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçekleri “testin aralıklı tekrarı” güvenirlilik ölçütünü karşılar niteliktedir.

2- Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği 36-72 aylık çocuklar için geçerli midir?

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin geçerlik çalışmaları iki ölçüt kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bunlar içerik (muhteva) ve yapı geçerliğidir.

İçerik Geçerliği

İçerik geçerliği yöntemleri, ölçülecek olan davranış alanının temsili bir örneğini kapsayıp kapsamadığını belirlemek için test muhtevasının sistematik incelenmesini içermektedir (Anastasi ve Urbina, 1997). Belli bir alanda test geliştirilirken, testin içerik geçerliğini sağlamak ve söz konusu içerik geçerliğini yükseltmek için ölçülecek olan yeteneklerin (özelliklerin) kuramsal bir dayanağı olması ve hali hazırdaki bilgilerle tutarlı olmalıdır. Bu tutarlığın test maddelerinin birbiri ile uyumlarının istatistiksel olarak kanıtlanması gerekir.

Uzman Görüşü: Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerini oluşturan maddelerin 36-72 ay çocukları için uygun olup olmadığı, çocuk gelişimi alanında doktora derecelerine sahip dört çocuk gelişimi ve eğitimi uzmanı hakem bağımsız olarak değerlendirmiştir. Hakemler arası intra-class korelasyon katsayısı .89 olarak hesaplanmıştır. Bu değer bağımsız hakem değerlendirmeleri arasında yüksek tutarlılığı göstermektedir içerik geçerliğinde uzman görüşü için yeterli kanıt olarak kabul edilmiştir.

Madde Analizi: Önceki alt başlıkta Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin içerik geçerliği için niteliksel bir kanıt ortaya konmuştur. Bu alt başlıktaki -bir testte iyi bir madde seçebilmek için maddelerin istatistiksel niteliklerini ortaya koyan- test yöntemleri ise içerik geçerliği için nicel (quantitative) bir kanıt niteliğindedir. Bu yöntemler, test maddelerinin “betimsel istatistiksel değerleri” “ ayırt etme gücü”, “madde toplam korelasyonu” ve “alt %27 ve üst %27’lik grupların madde puanlarının karşılaştırılması” incelemelerini kapsar.

Tablo 11 incelendiğinde, Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçek puanlarının ortalama ve ortanca değerlerinin birbirine yakın, çarpıklık ve basıklık katsayılarının 1.00 civarında ya da bu değerden küçük olduğu, puanların dağılımının normalden önemli bir sapma göstermediği görülmektedir. Veri

analizinde çarpıklık kat sayısının +1 ile -1 arasında olması puanların dağılımının normalden aşırı sapma göstermediğini ifade etmektedir (Büyüköztürk, 2011).

Tablo 11. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve Alt Ölçeklerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Testler	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Ort.	\bar{X}	S	Çarpıklık Kat.	Baskılık Kat.
Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği Toplamı	20	80	52	50.96	9.63	-.102	.675
Fiziksel Oyun	5	20	13	13.27	2.87	-.261	.115
Blok Oyun	4	20	13	12.72	3.07	-.154	.086
Manipülatif Oyun	4	20	13	12.55	2.72	-.034	.530
Dramatik Oyun	4	20	13	12.44	2.85	-.134	.244
Oyun Oynama Sıklığı	5	20	14	13.59	3.11	-.178	.461
Oyunda Fikirleri İfade Etme	4	20	12	12.36	3.01	-.033	.120
Oyuna Sosyal Katılım	4	20	14	13.19	4.07	-.528	.469
Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme	4	20	12	11.83	3.47	-.115	.005

n=478

Madde ayırım gücü veya madde geçerliği olarak da adlandırılan madde ayırt ediciliği; bir testte bulunan maddelerin, bilinen ile bilinmeyi ayırt edebilmesidir. Testin uygulandığı grup içindeki en parlak ve en zayıf olanları birbirinden ayırabilme özelliğidir. Bir başka ifade ile öğrencilerin yetenek düzeylerini ayırt edebilmesidir.

Madde ayırt ediciliği +1 ile -1 arasında değerler almakta ve (r) ile gösterilmektedir. Madde ayırt ediciliği +1'e yaklaştıkça artarken, 0'a yaklaştıkça da azalmaktadır. Madde ayırt ediciliği 0.40 ve daha yüksek olan maddeler ayırt etme gücü yüksek olan maddeler iken 0.30-0.39 arasında olanlar iyi 0.20-0.29 arasında olanlar orta, 0.19 va daha küçük olan maddeler ise ayırt etme gücü düşük maddelerdir ve üzerinde çalışılmayı gerektirir (Anastasi ve Urbina 1997).

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği'nin madde ayırt ediciliğini belirlemede Madde Toplam Pearson Korelasyon İndeksi kullanılmıştır. Madde ayırt ediciliği katsayıları tablo 3 de verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde katsayıların .36 ile .56 arasında değiştiği görülmektedir. Bu değerler madde ölçeğin madde ayırt ediciliğinin iyi düzeyde olduğunu göstermektedir.

Tablo 12’de Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ile ilişki olan maddeleri belirlemek için toplam ölçek puanı ile her bir maddenin toplam korelasyonları hesaplanmıştır. Ölçekte yer alan tüm maddeler için madde toplam korelasyonları .51 ile .63 arasında değiştiği görülmektedir. Madde toplam korelasyonu .20 den düşük olan maddelerin ölçeğe alınmaması önerilmektedir (Büyüköztürk, 2011). Bu bilgi dikkate alındığında madde toplam korelasyonlarının oldukça iyi düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve Alt Ölçeklerine İlişkin Madde Ayırt Ediciliği, Madde Toplam Korelasyonu” ve Alt %27 ve Üst %27’lik Grupların Madde Puanlarının Karşılaştırılması Değerleri

Alt Ölçekler	Madde	Madde Toplam Korelasyonu ¹	Madde Ayırt Edicilik Gücü ¹	t Alt %27-Üst %27 ²
Fiziksel Oyun	1	.54	.46	13.143*
	2	.60	.53	13.437*
	3	.53	.42	11.289*
	4	.59	.51	10.961*
Blok Oyun	1	.50	.41	12.464*
	2	.58	.50	13.169*
	3	.55	.44	13.319*
	4	.63	.56	13.836*
Manipülatif Oyun	1	.49	.40	9.743*
	2	.57	.51	12.764*
	3	.50	.38	10.265*
	4	.61	.54	11.842*
DramatikOyun	1	.58	.49	13.554*
	2	.57	.49	12.401*
	3	.53	.43	12.538*
	4	.51	.42	8.217*

1:n=478, 2:n1=n2=129, *:p<.001

Madde analizinde testin toplam puanlarına göre oluşturulan alt %27 ve üst %27’lik grupların madde ortalama puanları arasındaki farklar ilişkisiz t-testi ile karşılaştırıldığında, her maddenin t değerinin anlamlı olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkların anlamlı çıkması, testin iç tutarlılığının bir göstergesi olarak değerlendirilir (Büyüköztürk, 2011).

Yapı Geçerliği

Bir değişkeni ölçmek üzere geliştirilen maddelerin o değişkeni ölçüp ölçmediğinin ya da değişkenle ne derece ilişkili olduklarının kuramsal analizidir.

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği'nin yapı geçerliği, alt ölçek korelasyonları incelenerek test edilmiştir.

Alt Test Korelasyonları: Bir testin yapı geçerliği hakkındaki bilgi, testin alt test puanları arasındaki korelasyon ile de elde edilebilir. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ile alt ölçekleri olan Fiziksel Oyun, Blok Oyun, Manipülatif Oyun, Dramatik Oyun, Oyun Oynama Sıklığı, Oyunda Fikirleri İfade Etme, Oyuna Sosyal Katılım ve Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme arasındaki korelasyon, Pearson Korelasyon Katsayısı ile test edildi. Elde edilen katsayılar tablo 4 de verilmiştir.

Tablo 13. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ile Alt Ölçek ve Toplam Test Puanları Arasındaki Korelasyon Değerleri

Testler	2	3	4	5	6	7	8	9
1-Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği Toplamı	.85	.83	.84	.83	.73	.74	.66	.71
2-Fiziksel Oyun								
3-Blok Oyun	.64							
4-Manipülatif Oyun	.60	.57						
5-Dramatik Oyun	.61	.54	.66					
6-Oyun Oynama Sıklığı	.61	.64	.59	.60				
7-Oyunda Fikirleri İfade Etme	.64	.62	.59	.63	.43			
8-Oyuna Sosyal Katılım	.56	.55	.58	.52	.38	.26		
9-Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme	.61	.55	.60	.62	.31	.59	.35	

Hangi büyüklükteki bir korelasyon katsayısının testin yapı geçerliği için yeterli olduğu ile ilgili sabit bir korelasyon katsayısı yoktur. Fakat alt testler arasındaki ilişkileri temsil eden katsayılar geçerlik çalışmaları için değerlendirmeye katılmaktadır. Bu katsayıların fazla yüksek olmaması kaydı ile belli düzeyde olması beklenir. Eğer Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği alt ölçek puanları arasındaki korelasyon katsayıları gereğinden fazla yüksek olsaydı, bu durum alt testlerin aynı yeteneği aynı derecede ölçtüğü anlamına gelirdi. Katsayılar çok düşük olsaydı alt testlerin işitsel muhakeme ve işlem becerilerinin gelişiminin ayrırcı yönünden çok, ilişkili olmayan yetenekleri ölçtüğü düşünülürdü. Testler arası korelasyon değerleri incelendiğinde bütün katsayılar ölçeğin geçerliğini ortaya koyacak şekilde makul düzeydedir.

3. 36-72 aylık çocukların oyun davranış düzeyleri nedir?

36-72 aylık çocukların oyun davranış düzeylerine yönelik betimsel istatistik sonuçları aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 14. 36-72 Aylık Çocukların Fiziksel Oyun Alt Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	13.25	2.623	5	20
48-60	130	12.90	3.122	6	20
60-72	176	13.55	2.882	6	20

Tablo 14 incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarının minimum 5 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarının 36-48 aylık çocukların puan ortalamaları 13.25 ve standart sapmaları 2.623'tür. 48-60 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarının minimum 6 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Fiziksel Oyun alt ölçek Puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları 12.90 ve standart sapmaları 3,122'dir. 60-72 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarının minimum 6 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları 13.55 ve standart sapmaları 2.882'dir.

Tablo 15. 36-72 Aylık Çocukların Blok Oyun Alt Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	12.78	2.891	4	20
48-60	130	12.64	3.280	6	20
60-72	176	12.71	3.085	4	20

Tablo 15 incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Blok Oyun alt ölçek puanlarının 36-48 aylık çocuklar için ortalamaları \bar{x} =12.78 ve standart sapmaları S=2.891'dir. 48-60 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puanlarının minimum 6 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Blok Oyun alt ölçek puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları \bar{x} =12.64 ve

standart saplamaları $S=3.280$ 'dir. 60-72 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Blok Oyun alt ölçek puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları $\bar{x}=13.71$ ve standart saplamaları $S=3.088$ 'dir.

Tablo 16. 36-72 Aylık Çocukların Manipülatif Oyun Alt Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	12.38	2.534	5	20
48-60	130	12.47	2.765	4	20
60-72	176	12.77	2.866	4	20

Tablo 16. incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puanlarının minimum 5 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Manipülatif Oyun alt ölçek puanlarının 36-48 aylık çocuklar için ortalamaları 12.38 ve standart saplamaları 2.534'tür. 48-60 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Manipülatif Oyun alt ölçek puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları 12.47 ve standart saplamaları 2.765'tir. 60-72 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Manipülatif Oyun alt ölçek puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları 12.77 ve standart saplamaları 2.866'dır.

Tablo 17. 36-72 Aylık Çocukların Dramatik Oyun Alt Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	12.41	2.522	6	20
48-60	130	12.23	3.248	4	20
60-72	176	12.61	2.836	5	20

Tablo 17. incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puanlarının minimum 6 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Dramatik Oyun alt ölçek puanlarının 36-48 aylık çocuklar için ortalamaları 12.41 ve standart

saplamaları 2.522'tür. 48-60 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Dramatik Oyun alt ölçek Puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları 12.23 ve standart saplamaları 3.248'tir. 60-72 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puanlarının minimum 5 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Dramatik Oyun alt ölçek puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları 12.61 ve standart saplamaları 2.836'dır.

Tablo 18. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeğinin Toplam Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	50.82	8.623	27	80
48-60	130	50.24	10.635	20	80
60-72	176	51.64	9.797	22	80

Tablo 18. incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği toplam test puanlarının minimum 27 ile maksimum 80 arasında değiştiği görülmektedir. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği toplam test puanlarının 36-48 aylık çocuklar için ortalamaları 50.82 ve standart saplamaları 8.623'tür. 48-60 aylık çocukların Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği toplam test puanlarının minimum 20 ile maksimum 80 arasında değiştiği görülmektedir. Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği'nin toplam test puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları 50.24 ve standart saplamaları 10.635'tir. 60-72 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puanlarının minimum 22 ile maksimum 80 arasında değiştiği görülmektedir. Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları 51.64 ve standart saplamaları 9.797'dir.

Tablo 19. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Oynama Sıklığı Alt Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	13.65	2.963	5	20
48-60	130	13.17	3.226	6	20
60-72	176	13.86	3.149	6	20

Tablo 19. incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının minimum 5 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının 36-48 aylık çocuklar için ortalamaları 13.65 ve standart sapmaları 2.963'tür. 48-60 aylık çocukların Oyun Oynama sıklığı alt ölçek puanlarının minimum 6 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları 13.17 ve standart sapmaları 3.226'dır. 60-72 aylık çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının minimum 6 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları 13.86 ve standart sapmaları 3.149'dur.

Tablo 20. 36-72 Aylık Çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme Alt Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	11.57	2.946	4	20
48-60	130	12.64	2.970	5	20
60-72	176	12.92	2.932	5	20

Tablo 20. incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puanlarının 36-48 aylık çocuklar için ortalamaları 11.57 ve standart sapmaları 2.946'dır. 48-60 aylık çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puanlarının minimum 5 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları 12.64 ve standart sapmaları 2.970'tir. 60-72 aylık Çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puanlarının minimum 5 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyunda Fikirleri İfade Etme alt

ölçek puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları 12.92 ve standart sapmaları 2.932'dir.

Tablo 21. 36-72 Aylık Çocukların Oyuna Sosyal Katılım Alt Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	13.49	3.983	4	20
48-60	130	12.43	4.098	4	20
60-72	176	13.44	4.070	4	20

Tablo 21. incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puanlarının 36-48 aylık çocuklar için ortalamaları 13.49 ve standart sapmaları 3.983'tür. 48-60 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları 12.43 ve standart sapmaları 4.098'dir. 60-72 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları 13.44 ve standart sapmaları 4.070'tir.

Tablo 22. 36-72 Aylık Çocukların Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme Alt Ölçek Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Yaş	n	\bar{x}	S	Min.	Max.
36-48	172	12.11	3.355	4	20
48-60	130	12.00	3.664	4	20
60-72	176	11.42	3.422	4	20

Tablo 22. incelendiğinde 36-48 aylık çocukların Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puanlarının 36-48 aylık çocuklar için ortalamaları 12.11 ve standart sapmaları 3.355'tir. 48-60 aylık çocukların Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme

alt ölçek puanlarının 48-60 aylık çocuklar için ortalamaları 12.00 ve standart sapmaları 3.664'tür. 60-72 aylık çocukların Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puanlarının minimum 4 ile maksimum 20 arasında değiştiği görülmektedir. Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puanlarının 60-72 aylık çocuklar için ortalamaları 11.42 ve standart sapmaları 3.422'dir.

4. 36-72 aylık çocukların oyun davranışları yaşa göre farklılaşmakta mıdır?

36-72 aylık çocukların oyun davranış puanlarının yaşa göre farklılaşma düzeyleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 23. 36-72 Aylık Çocukların Fiziksel Oyun Alt Ölçek Puanlarının Yaşa Göre One-Way ANOVA Testi Sonuçları

	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
Fiziksel Oyun	36-48	172	13.25	2.623	1.941	.145	p>0.05
	48-60	130	12.90	3.122			
	60-72	176	13.55	2.882			

Yaş değişkenine göre çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarına ilişkin One-Way ANOVA testi karşılaştırmasını gösteren dağılım tablo 23'den incelendiğinde; 36-72 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı bulunmuştur. (F=1.941, p=.145>0.05).

Tablo 24. 36-72 Aylık Çocukların Blok Oyun Alt Ölçek Puanlarının Yaşa Göre One-Way ANOVA Testi Sonuçları

	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
Blok Oyun	36-48	172	12.78	2.891	.078	.925	p>0.05
	48-60	130	12.64	3.280			
	60-72	176	12.71	3.088			

Araştırmaya katılan 36-72 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puanlarının yaşa göre karşılaştırmasının One-Way ANOVA testiyle yapıldığı araştırma bulgularına göre çocukların blok oyun alt ölçek puanlarının yaşa göre farklılaşmadığı belirlenmiştir (F=.078, p=.925>0.05).

Tablo 25. 36-72 Aylık Çocukların Manipülatif Oyun Alt Ölçek Puanlarının Yaşa Göre One-Way Anova Testi Sonuçları

Manipülatif Oyun	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
	36-48	172	12.38	2.534	.959	.384	p>0.05
	48-60	130	12.47	2.765			
	60-72	176	12.77	2.866			

Tablo 25’de çocukların yaş değişkeni ile Manipülatif Oyun alt ölçeği arasındaki ilişkiyi açıklamak için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Testi (ANOVA) sonuçları görülmektedir. Yapılan analiz sonucu çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puanlarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir (F=.959, p=.384>0.05).

Tablo 26. 36-72 Aylık Çocukların Dramatik Oyun Alt Ölçek Puanlarının Yaşa Göre One-Way ANOVA Testi Sonuçları

Dramatik Oyun	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
	36-48	172	12.41	2.522	.685	.505	p>0.05
	48-60	130	12.23	3.248			
	60-72	176	12.61	2.836			

Tablo 26’te 36-72 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puanlarının yaşa göre One-Way ANOVA Testi sonucu .685 olarak görülmektedir. Bu sonuca göre 36-72 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puanlarının yaşa göre farklılaşmadığı saptanmıştır (p=.505>0.05).

Tablo 27. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği’nin Toplam Test Puanlarının Yaşa Göre One-Way ANOVA Testi Sonuçları

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği Toplam	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
	36-48	172	50.82	8.623	.824	.440	p>0.05
	48-60	130	50.24	10.635			
	60-72	176	51.64	9.797			

Tablo 27’te görüldüğü üzere 36-72 aylık çocukların Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği’nin Toplam Test puanları ile yaş değişkeni arasında Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonuçlarına ($F=0.842$, $p=0.440>0.05$) göre anlamlı düzeyde ilişki bulunamamıştır.

Tablo 28. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Oynama Sıklığı Alt Ölçek Puanlarının Yaşa Göre One-Way ANOVA Testi Sonuçları

Oyun	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
Oynama Sıklığı	36-48	172	13.65	2.963	1.876	.154	p>0.05
	48-60	130	13.17	3.226			
	60-72	176	13.86	3.149			

36-72 aylık çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının yaşa göre karşılaştırıldığı One-Way ANOVA testi sonuçlarını gösteren dağılım tablo 30’ ten incelendiğinde; 36-72 aylık çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının yaşa göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($F=1.876$, $p=.154>0.05$).

Tablo 29. 36-72 Aylık Çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme Alt Ölçek Puanlarının Yaşa Göre One-Way ANOVA Testi Sonuçları

Oyunda	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
Fikirleri İfade Etme	36-48	172	11.57 ^b	2.946	9.942	.000	p<0.001
	48-60	130	12.64 ^a	2.970			
	60-72	176	12.92 ^a	2.932			

a, b: Farklı harf taşıyan ortalamalar arası fark istatistiksel açıdan anlamlıdır ($p<0.05$).

Tablo 29’deki analiz sonuçları araştırmaya katılan çocukların Oyunda Fikirlerini İfade Etme alt ölçek puan ortalamalarının yaşa göre farklılaştığını göstermektedir ($F=9.942$, $p=.000<0.05$). Tabloya göre 36-48 aylık çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=11.57$, 48-60 aylık çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=12.64$, 60-72 aylık çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puan ortalaması ise $\bar{x}=12.92$ ’dir. Puan ortalamaları incelendiğinde yaşla birlikte Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puanlarının da arttığı görülmektedir. Gözlenen farkın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre 48-60 aylık ($\bar{x}=12.64$) ve 60-72 aylık ($\bar{x}=12.92$) çocukların Oyunda Fikirleri

İfade Etme alt ölçek puan ortalamaları ile 36-48 aylık ($\bar{x}=11.57$) çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puan ortalamalarından anlamlı yüksektir ($p<0.05$).

Tablo 30. 36-72 Aylık Çocukların Oyuna Sosyal Katılım Alt Ölçek Puanlarının Yaşa Göre One-Way ANOVA Testi Sonuçları

Sosyal Katılım	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
	36-48	172	13.49 ^a	3.983			
	48-60	130	12.43 ^b	4.098	3.118	.045	$p<0.05$
	60-72	176	13.44 ^{ab}	4.070			

a, b: farklı harf taşıyan ortalamalar arası fark istatistiksel açıdan anlamlıdır ($p<0.05$).

Tablo 30'de görüldüğü gibi 36-48 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puan ortalaması 13.49, 48-60 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puan ortalaması 12.43 ve 60-72 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puan ortalaması 13.44'tür. Puan ortalamaları arasında görülen farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonucunda F değeri 3.118 olarak bulunmuştur. Tabloda görüldüğü üzere yapılan Sheffe testi sonucuna göre 36-48 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puan ortalamasının 48-60 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puan ortalamasından anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, 60-72 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puan ortalaması ile 36-48 aylık ve 48-60 aylık çocukların Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır.

Tablo 31. 36-72 Aylık Çocukların Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme Alt Ölçek Puanlarının Yaşa Göre One-Way ANOVA Testi Sonuçları

Liderlik rolü	Yaş	n	\bar{x}	S	F	p	Anlam
	36-48	172	12.11	3.355			
	48-60	130	12.00	3.664	1.948	.144	$p>0.05$
	60-72	176	11.42	3.422			

Tablo 31'de çocukların Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puanlarının yaşa göre farklılaşp farklılaşmadığını test etmek için yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Testi (ANOVA) sonuçları görülmektedir. Yapılan analiz sonucu 36-

72 aylık çocukların Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puanlarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($F=1,948$, $p=.144>0.05$).

5. 36-72 aylık çocukların oyun davranışları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?

36-72 aylık çocukların oyun davranış puanlarının cinsiyete göre farklılaşma düzeyleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 32. 36-72 Aylık Çocukların Fiziksel Oyun Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	13.23	2.967	476	-.247	.803
Erkek	257	13.30	2.782			

($p>0.05$)

Tablo 32 incelendiğinde, araştırmaya katılan 36-72 aylık kız çocuklarının Fiziksel Oyun alt ölçek puan ortalaması 13.23, erkek çocukların ortalaması ise 13.30'dur. Çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarının cinsiyete göre t testi değeri -.247 olarak hesaplanmıştır. Bu bulgu çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 33. 36-72 Aylık Çocukların Blok Oyun Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	12.29	3.114	476	-2.836	.005
Erkek	257	13.08	2.984			

($p<0.01$)

Araştırmaya katılan çocukların Blok Oyun alt ölçek puan ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t testi sonucunda kız ve erkek çocukların puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0.01$). Buna göre araştırmaya katılan kız çocuklarının Blok Oyun alt ölçek puan ortalaması ($\bar{x}=12.29$) erkek çocukların Blok Oyun alt ölçek puan ortalamasından ($\bar{x}=13.08$) anlamlı düzeyde düşüktür.

Tablo 34. 36-72 Aylık Çocukların Manipülatif Oyun Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	12.62	2.825	476	.516	.606
Erkek	257	12.49	2.635			

$p>0.05$

Tablo 34'a göre 36-72 aylık kız çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puan ortalamaları ($\bar{x}=12.62$) ile 36-72 aylık erkek çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puan ortalamaları ($\bar{x}=12.49$) arasında fark olmadığı görülmektedir. Araştırmaya katılan 36-72 aylık kız çocukları ile 36-72 aylık erkek çocuklarının Manipülatif Oyun alt ölçek puanları arasında t testi sonuçlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t=.516$, $p>0.05$).

Tablo 35. 36-72 Aylık Çocukların Dramatik Oyun Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	12.53	3.057	476	.656	.512
Erkek	257	12.36	2.627			

$p>0.05$

Tablo 35'den Dramatik Oyun alt ölçek puanlarının cinsiyet değişkenine ilişkin t testi sonuçları incelendiğinde, araştırmaya katılan 36-72 aylık kız çocukları ile 36-72 aylık erkek çocukları arasında anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($t=.656$, $p>0.05$).

Tablo 36. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği'nin Toplam Test Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	50.67	10.082	476	-.630	.529
Erkek	257	51.22	9.240			

$p>0.05$

Tablo 36'ye bakıldığında yaş değişkenine göre Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalamalarının, 36-72 aylık kız çocukları için $\bar{x}=50.67$, erkek çocukları için ise $\bar{x}=51.22$ olduğu görülmektedir. Yapılan t testi sonucu araştırmaya katılan 36-72 aylık kız çocukları ile erkek çocuklarının Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir fark bulunamamıştır ($t=-.630$, $p>0.05$).

Tablo 37. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Oynama Sıklığı Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	13.58	3.067	476	-.097	.922
Erkek	257	13.61	3.153			

$p>0.05$

Tablo 37'e göre araştırmaya katılan 36-72 aylık kız çocuklarının Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=13.58$, erkek çocukların puan ortalaması ise $\bar{x}=13.61$ 'dir. Çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının cinsiyete göre karşılaştırması t testi değeri $-.097$ olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç, çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını ortaya koymaktadır ($p>0.05$).

Tablo 38. 36-72 Aylık Çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	12.16	2.991	476	-1.317	.189
Erkek	257	12.53	3.008			

$p>0.05$

Tablo 38.'e göre 36-72 aylık kız çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puan ortalamaları ($\bar{x}=12.16$) ile 36-72 aylık erkek çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek puan ortalamaları ($\bar{x}=12.53$) arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($t=-1.317$, $p>0.05$).

Tablo 39. 36-72 Aylık Çocukların Oyuna Sosyal Katılım Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	13.17	3.387	476	-.071	.943
Erkek	257	13.20	4.219			

$p>0.05$

Tablo 39’te görüldüğü gibi Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı görülmektedir ($t=-.071$, $p>0.05$).

Tablo 40. 36-72 Aylık Çocukların Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	S	sd	t	p
Kız	221	11.75	3.639	476	-.439	.661
Erkek	257	11.89	3.329			

$p>0.05$

Tablo 40’ya göre 36-72 aylık kız çocuklarının Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=11.75$, erkek çocukların puan ortalaması ise $\bar{x}=11.89$ ’dur. Yapılan t testi sonucunda araştırmaya katılan 36-72 aylık kız çocukları ile erkek çocuklarının Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir fark tespit edilememiştir ($t=-.439$, $p>0.05$).

BÖLÜM V

5.1.TARTIŞMA

Bu bölümde; araştırmanın amaç ve alt amaçlar doğrultusunda Fiziksel Oyun alt ölçeği, Blok Oyun alt ölçeği, Manipülatif Oyun alt ölçeği, Dramatik Oyun alt ölçeği, Oyun Oynama Sıklığı alt ölçeği, Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçeği, Oyuna Sosyal Katılım alt ölçeği, Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçeği ve Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği'nin 36-72 aylık çocuklar için geçerlik ve güvenilirlik çalışması ve 36-72 aylık çocukların değişkenlere (yaş, cinsiyet) göre incelenen oyun davranışları tartışılmıştır.

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve Alt Ölçeklerinin 36-72 Ay Çocuklar için Güvenirlik Değerleri:

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin güvenirligi, iç tutarlılık ve testin aralıklı tekrarı ölçütlerine göre incelenmiştir. Elde edilen güvenilirlik değerleri Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin 36-70 aylık çocuklar için güvenilir olduğunu göstermiştir.

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve Alt Ölçeklerinin 36-72 Ay Çocuklar için Geçerlik Değerleri:

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin geçerlik çalışmaları iki ölçüt kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bunlar İçerik (muhteva) ve yapı geçerliğidir.

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ve alt ölçeklerinin içerik geçerliğinin sınanmasında, kuramsal temele dayanırlığı ve güncel bilgilerle tutarlılığında “uzman görüşü”ne başvurulmuştur. Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeğinde yer alan maddelerin istatistiki olarak uyumları için “madde analizi” yapılmıştır. Gerek uzman geçerliği, gerekse madde analizinden elde edilen sonuçlar, Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği'nin içerik geçerliğine sahip olduğunu göstermektedir.

Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği'nin yapı geçerliği, alt test korelasyonları incelenerek test edilmiştir. Alt ölçekler arası korelasyon değerleri incelendiğinde bütün katsayılar makul düzeydedir.

3. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Davranış Düzeyleri:

Bulgular incelendiğinde çalışmaya katılan 36-48 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 13.25$, 48-60 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.90$, 60-72 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puan ortalaması ise $\bar{x} = 13.55$ 'dir. Saracho (1984)'nin çalışmasına göre, 36-48 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.98$, 48-60 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 13.72$ ve 60-72 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 13.97$ 'dir. Ortalamalar incelendiğinde iki farklı çalışmanın ortalamalarının birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir.

36-48 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.78$, 48-60 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.64$, 60-72 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puan ortalaması ise $\bar{x} = 13.71$ 'dir. Saracho (1984)'nin araştırmasında 36-48 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.09$, 48-60 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.83$ ve 60-72 aylık çocukların Blok Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 13.45$ 'dir. Ortalamalar incelendiğinde iki farklı çalışmanın ortalamalarının birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir.

36-48 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.38$, 48-60 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.47$, 60-72 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puan ortalaması ise $\bar{x} = 12.77$ 'dir. Saracho (1984)'nin araştırmasında 36-48 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 12.64$, 48-60 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 13.03$ ve 60-72 aylık çocukların Manipülatif Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x} = 13.77$ 'dir. Ortalamalar incelendiğinde iki farklı çalışmanın ortalamalarının birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir.

36-48 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=12.41$, 48-60 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=12.23$, 60-72 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puan ortalaması ise $\bar{x}=12.61$ 'dir. Saracho (1984)'nin araştırmasında 36-48 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=12.89$, 48-60 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=13.66$ ve 60-72 aylık çocukların Dramatik Oyun alt ölçek puan ortalaması $\bar{x}=13.77$ 'dir. Ortalamalar incelendiğinde iki farklı çalışmanın ortalamalarının birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir.

36-48 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalaması $\bar{x}=50.82$, 48-60 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalaması $\bar{x}=50.24$, 60-72 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalaması $\bar{x}=51.64$ 'dür. Saracho (1984)'nin çalışmasında ise 36-48 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalaması $\bar{x}=50.61$, 48-60 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalaması $\bar{x}=53.24$, 60-72 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalaması $\bar{x}=54.96$ 'dır. Ortalamalar incelendiğinde mevcut çalışmada yer alan 48-60 aylık ve 60-72 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalamalarının Saracho (1984)'nin çalışmasındaki 48-60 aylık ve 60-72 aylık çocukların Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir.

36-48 aylık çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puan ortalamaları $\bar{x}=13.65$, 48-60 aylık çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puan ortalamaları $\bar{x}=13.17$, 60-72 aylık çocukların Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek puan ortalamaları $\bar{x}=13.86$ 'dır. Oyun Oynama Sıklığı, Oyunda Fikirleri İfade Etme, Oyuna Sosyal Katılım ve Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçeklerine ait ortalamalar Saracho (1984)'nin çalışmasında yer almamaktadır. Ortalamalar incelendiğinde değerlerin alt ölçekten alınabilecek ortalama değere yakın oldukları görülmektedir.

4. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Davranışlarının Yaşa Göre Farklılaşma Düzeyleri:

Bulgular incelendiğinde 36-72 aylık çocukların göre Fiziksel Oyun alt ölçek, Blok Oyun alt ölçek, Manipülatif Oyun alt ölçek, Dramatik Oyun alt ölçek, Oyun Oynama Sıklığı alt ölçek, Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçek ve Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalamalarının yaş değişkenine anlamlı düzeyde farklılaştığı Tek Yönlü Varyans Analizi ile saptanmıştır. Bu araştırma ile ortaya çıkan sonuç; 36-72 aylık çocuklar 4 temel oyun alanındaki oyun davranışları yaşa göre farklılık göstermemektedir. Yani 36-48 ay aralığında olan çocukların, 48-60 ay arasında olan çocukların ve 60-72 ay arasında olan çocukların fiziksel oyun, blok oyun, manipülatif oyun ve dramatik oyun sırasında gösterdikleri davranışlar farklılık göstermemektedir. Bunun nedeni oyun çağı olarak adlandırılan 3-6 yaş döneminde çocukların genel olarak bilinen oyun alanlarını cinsiyet ve yaş farkı olmadan tercih etmeleri olabilir.

Çocuklar 2,5 yaşından itibaren rol oyunu oynamaya başlayabilirler. Hundertmarck (1974), küçük çocukların en geç 4 yaşına kadar doğrudan ilişkili olduğu kişileri (anne, baba vs.) oyunda taklit edebileceklerini söylemiştir. Bu oyunlarda oyun aracı ve oyun arkadaşı herhangi bir oyuncak ya da eşya değildir; artık oyun arkadaşı bir veya birçok kişidir. İlk rol arkadaşı gerçek bir role sahip olan anne olabilir; daha sonra bu, yaş ilerledikçe oyuna göre değişecektir.

Araştırma bulguları, 36-72 aylık çocukların Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçek ve Oyuna Sosyal Katılım alt ölçek puanları yaş değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Buna göre 60-72 aylık çocukların 4 farklı oyun sırasında oyunda fikirleri ifade etme puan ortalamaları 36-48 aylık çocukların oyunda fikirlerini ifade etme puan ortalamalarından anlamlı düzeyde yüksektir. 36-72 aylık çocukların dil gelişim dönemlerinde 4 yaş, çocukların kendi ana dillerini bir yetişkin gibi ifade edecek becerilere sahip oldukları alt sınırdır. Ayrıca 36-48 aylık çocukların bilişsel, dil ve sosyal gelişimleri 60-72 aylık çocukların gelişimlerinde daha geri olduğu bilinmektedir (Aral, Baran, Çimen ve Bulut, 2001).

4. yaşımdan sonra çocukların söyledikleri ile yaptıkları uyumlu olmaya başlar. Sözleryle davranışları uyumludur. Artık söz, ifade ve davranışlar ilişkileri belirlemeye başlar. Onların davranışları sadece şekli, normatif değil aynı zamanda ilişkileri tanımlayan ve belirleyen niteliktedir. Çocuklar, oyunlarda kendi istek ve ilgileriyle başka ve yabancı ilgi ve istekler arasında aracılık yapmayı denerler ve onların kişilerarası ilişkilerden somut beklentileri olur. Rollerin yorumu ve konuşma biçimleri, oyunda yerine getirilmesi gereken ilişkilerin biçimine göre belirlenir ve gerçekleşir. Artık; oyunlar detaylıdır, dilsel olarak her şeyi ifade edebilirler, çeşitli gösterim tekniklerini kullanırlar ve oyunu iyi idare ederler (Karakaya, 2011).

Araştırma bulgularına göre 36-72 aylık çocukların oyun sırasında göstermiş oldukları sosyal katılım davranışlarının yaşa göre farklılaşması, kendi oyun gelişim dönemleri arasındaki farktan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Oyunu yaşlara göre sınıflandırmanın en etkili yöntemlerinden biri Piaget'e dayanır. Piaget, alıştıma oyunu, sembolik oyun ve kuralı oyun şeklinde bir ayrım yapmıştır. Bunlar birbirini kapsayan evreler halinde yerlerini bir diğerine bırakırlar.

5. 36-72 Aylık Çocukların Oyun Davranışlarının Cinsiyete Göre Farklılaşma Düzeyleri:

Bulgular incelendiğinde 36-72 aylık çocukların Fiziksel Oyun alt ölçeği, Manipülatif Oyun alt ölçeği, Dramatik Oyun alt ölçeği, Oyun Oynama Sıklığı alt ölçeği, Oyunda Fikirleri İfade Etme alt ölçeği, Oyuna Sosyal Katılım alt ölçeği, Oyunda Liderlik Rolünü Üstlenme alt ölçeği ve Oyun Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği toplam test puan ortalamalarının cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır. Bu durum 36-72 aylık kız ve erkek çocukların fiziksel oyun, manipülatif oyun, dramatik oyun, oyun oynama sıklığı, oyunda fikirleri ifade etme, oyuna sosyal katılım, oyunda liderlik rolünü üstlenme oyun davranışlarında farklılık olmadığını göstermektedir. Oyun Davranışları Değerlendirme Ölçeği'nin amacı, 36-72 aylık erkek ve kız çocukların oyun tercihlerini ve çeşitlerini belirlemek değil oyun sırasında çocukların göstermiş olduğu davranışları ölçmektir. Bu araştırma ile okul öncesi dönem çocuklarının 4 temel oyun çeşidi sırasında göstermiş